

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 405/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, advokátkou, Slovenská 69, Prešov, proti postupu Krajského súdu v Prešove v konaniach vedených pod sp. zn. 3 S 25/2016, 3 S 25/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 15. júla 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 3 S 25/2016 a 3 S 25/2019 (ďalej aj „napadnuté konania krajského súdu“). Navrhuje v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 3 S 25/2019 krajskému súdu prikázať konať bez zbytočných prietahov a domáha sa priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o nečinnosti, ako aj neefektívnej činnosti krajského súdu v rámci napadnutých konaní. Z obsahu ústavnej sťažnosti a predložených súdnych spisov krajského súdu vyplýva, že napadnuté konanie (vedené pod sp. zn. 3 S 25/2016, pozn.) začalo na základe sťažovateľkou podanej žaloby krajskému súdu doručenej 27. júna 2016; v konaní vo veci samej má sťažovateľka procesné postavenie žalobkyne v 1. rade (z pôvodne 3 žalobcov, pozn.) proti žalovanému Okresnému úradu [REDACTED], odboru opravných prostriedkov (ďalej len „žalovaný“) za účasti mesta [REDACTED] a Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., vo veci správnej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Co 1/2016/Mi

z 15. apríla 2016 v spojení s rozhodnutím Okresného úradu [REDAKOVANÉ] katastrálneho odboru č. C ROEP 89-6/2011/Dň z 30. novembra 2015.

3. K priebehu napadnutých konaní sťažovateľka uviedla, že v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 3 S 25/2016 konal krajský súd v zásade priebežne, keď vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 3 S 25/2016-83 z 26. mája 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“). Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala kasačnú sťažnosť krajskému súdu doručenú 26. júla 2017. Spis spolu s kasačnou sťažnosťou bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie predložený 29. novembra 2017. O kasačnej sťažnosti rozhodol najvyšší súd rozsudkom č. k. 8 Sžrk 4/2017 z 28. marca 2019 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“), ktorým zrušil rozsudok krajského súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (krajskému súdu doručené 6. mája 2019, pozn.).

4. Po vrátení veci sa napadnuté konanie vedie pod sp. zn. 3 S 25/2019 a podľa tvrdení sťažovateľky je odvtedy krajský súd vo veci nečinný. Krajský súd vydal len procesné rozhodnutie – uznesenie č. k. 3 S 25/2019-29 zo 14. júla 2020 o pokračovaní v konaní s dedičmi ako právny nástupcami po zomrelej žalobkyni v 2. rade. Sťažovateľka uviedla, že vo veci tak do podania ústavnej sťažnosti krajským súdom nebolo ani po piatich rokoch od podania žaloby vydané konečné meritórne rozhodnutie (sťažovateľka opakovane poukázala na zrušenie rozsudku krajského súdu najvyšším súdom, pozn.). Vzhľadom na uvedené je toho názoru, že neodôvodnené prietahy sú spôsobené práve postupom krajského súdu, a to najmä v období po vrátení veci na ďalšie konanie (po zrušení rozsudku krajského súdu z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti, pozn.). Dodala, že k rozhodnutiu vo veci nedošlo ani po tom, ako krajskému súdu podala 6. mája 2021 žiadosť o pokračovanie v konaní.

II.

Vyjadrenie krajského súdu a prehľad procesných úkonov

II.1. Vyjadrenie krajského súdu:

5. Ústavný súd si v rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti od krajského súdu vyžiadal súdne spisy týkajúce sa napadnutých konaní, ako aj vyjadrenie krajského súdu k ústavnej sťažnosti.

6. Krajský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. Spr 425/21 doručenom ústavnému súdu 21. septembra 2021 v podstatnom uviedol, že po vrátení veci najvyšším súdom na ďalšie konanie je v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 3 S 25/2019 nariadené pojednávanie na 30. november 2021. Dodal, že počas rozhodovania o kasačnej sťažnosti podanej proti rozsudku krajského súdu sa spis nachádzal na najvyššom súde od 29. novembra 2017 do 6. mája 2019. K priebehu napadnutého konania vedeného pod sp. zn. 3 S 25/2019 tiež uviedol, že na jeho rýchlosť mali vplyv jednak personálne zmeny v obsadení krajského súdu (zánik funkcie sudcu, pozn.), dlhodobejšie práceneschopnosti nielen zákonnej sudkyne, ale aj ďalšej sudkyne správneho kolégia a v neposlednom rade tiež skutočností týkajúce sa dodržiavania opatrení súvisiacich s ochorením COVID-19. Vzhľadom na uvedené navrhol ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietnuť ako neopodstatnenú.

7. K veci sa vyjadrila aj zákonná sudkyňa, ktorá v podstatnom uviedla, že predmetná vec jej bola ako zákonnej sudkyňi pridelená 27. júna 2016. Po podaní kasačnej sťažnosti sťažovateľky

(krajskému súdu doručenej 26. júla 2017, pozn.) krajský súd sťažovateľku 3. októbra 2017 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť (zároveň vyzval účastníkov konania na vyjadrenie sa ku kasačnej sťažnosti, pozn.) a následne bol spis s kasačnou sťažnosťou predložený na rozhodnutie najvyššiemu súdu 29. novembra 2017. Rozsudok najvyššieho súdu bol po jeho doručení krajskému súdu (6. mája 2019, pozn.) 13. mája 2019 doručený právnej zástupkyňi žalobcov. K tvrdeniu sťažovateľky o nečinnosti krajského súdu v období po vrátení veci najvyšším súdom na ďalšie konanie (napadnuté konanie vedené pod sp. zn. 3 S 25/2019, pozn.) poukázala na to, že bola opakovane v období od februára 2018 do februára 2019 a od novembra 2019 do novembra 2020 dlhodobo práceneschopná a počas jej neprítomnosti boli spisy na základe opatrenia predsedníčky krajského súdu prerozdeľované medzi senáty a sudcov správneho kolégia. Tiež uviedla, že po jej reálnom nástupe po ukončení v poradí druhej práceneschopnosti (3. januára 2021, pozn.) jej bolo naraz pridelených približne 175 spisov (a to aj po sudkyňi, ktorej zanikla funkcia sudcu, pozn.), s ktorými sa potrebovala oboznámiť a naštudovať ich. V období od februára 2021 do júna 2021 jej boli navyše pridelené ďalšie spisy po sudkyňi, ktorá je dlhodobo práceneschopná. Na záver poukázala na to, že vo veci je nariadené pojednávanie (s poukazom na § 107 ods. 1 písm. d) Správneho súdneho poriadku, pozn.) na 30. november 2021 (pojednávanie bolo krajským súdom nariadené 6. septembra 2021, pozn.).

II.2. Prehľad procesných úkonov:

8. Ústavný súd z obsahu na vec sa vzťahujúcich súdnych spisov krajského súdu zistil, že priebeh napadnutých konaní korešponduje s vyjadreniami sťažovateľky, okresného súdu, ako aj vo veci konajúcej zákonnej sudkyne. Preto ho na tomto mieste nebude bližšie rozvádzať.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutých konaniach krajského súdu. Sťažovateľka namieta nečinnosť krajského súdu (primárne v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 3 S 25/2019, pozn.), ako aj neefektívnu činnosť krajského súdu.

10. Ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak celková dĺžka konania pred súdom nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prietahov, resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

11. V súlade so svojou konštantnou judikatúrou ústavný súd zároveň uvádza, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru

(I. ÚS 550/2020), obzvlášť ak sa porušenie tohto práva namieta v konaní, ktoré z hľadiska svojho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch.

12. S poukazom na už uvedené východiská ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľky. Napadnuté konania pred krajským súdom do dňa vydania tohto rozhodnutia trvajú celkovo približne 3 roky a 9 mesiacov (mimo obdobia od novembra 2017 do mája 2019, keď najvyšší súd rozhodoval o podanej kasačnej s'ťažnosti s'ťažovateľky, pozn.). Aj samotná s'ťažovateľka v ústavnej s'ťažnosti uviedla, že v rámci napadnutého konania vedeného pod sp. zn. 3 S 25/2016 (vedeného od podania žaloby 27. júna 2016 do vydania rozsudku krajského súdu, resp. do predloženia spisu s podanou kasačnou s'ťažnosťou najvyššiemu súdu 29. novembra 2017, pozn.) krajskému súdu v zásade nie je možné vyčítať jeho nečinnosť. Ústavný súd po preskúmaní spisového materiálu vedeného pod sp. zn. 3 S 25/2016 jednoznačne dospel k záveru, že v rámci uvedeného napadnutého konania krajský súd vo veci postupoval dostatočne efektívne a plynulo, v jeho činnosti v tejto fáze napadnutého konania nevzhladol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok vznik zbytočných priet'ahov.

13. Na strane druhej, ústavný súd vzhľadom na s'ťažovateľkou predstreté argumenty uvádza, že postup krajského súdu sa najmä po vrátení veci (v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 3 S 25/2019, pozn.) určite môže javiť ako nie celkom optimálny. Uvedené konštatuje najmä s poukazom na to, že pojednávanie bolo krajským súdom nariadené až s pomerne značným časovým odstupom od vrátenia veci na ďalšie konanie.

14. V okolnostiach danej veci s poukazom na nižšie uvedené skutočnosti však ani konštatovanie obsiahnuté v predchádzajúcom bode nie je automaticky spôsobilé viesť k záveru o porušení s'ťažovateľkou namietaných práv podľa ústavy a dohovoru. Krajský súd mal po vrátení veci spis k dispozícii od mája 2019. Zároveň ústavný súd dáva do pozornosti, že k predĺženiu konania do určitej miery prispel aj najvyšší súd, ktorý o kasačnej s'ťažnosti rozhodoval od 29. novembra 2017 do 6. mája 2019, keď po zrušení rozsudku krajského súdu vrátil spis naspäť. Istú nečinnosť krajského súdu je preto možné konštatovať najmä s poukazom na obdobie od vrátenia veci až do konca roku 2019, keď krajský súd mohol vo veci postupovať efektívnejšie a už vtedy nariadiť pojednávanie vo veci. No pokiaľ ide o nasledujúce obdobie (počas v podstate celého roku 2020 a v zásade až do súčasnosti, pozn.), ústavný súd prihliadol najmä na objektívne okolnosti celospoločenského charakteru, ktoré bezpochyby ovplyvnili aj činnosť súdov v Slovenskej republike vrátane krajského súdu (šírenie ochorenia COVID-19 a na to nadväzujúce prijaté aj zákonné obmedzenia vydané v záujme zamedzenia šírenia tohto ochorenia, pozn.). V prípade napadnutého konania je to odôvodnené najmä s poukazom na potrebu vykonania pojednávania (ako to vo svojom vyjadrení uviedla vo veci konajúca zákonná sudkyňa, pozn.), pričom v uvedenom období (rok 2020 a tiež relevantná časť roku 2021, pozn.) museli súdy vrátane krajského súdu prispôbiť svoju činnosť týmto s'ťaženým podmienkam, keď sa vykonávali pojednávania len v neodkladných veciach, čo však nie je prípad žaloby podanej s'ťažovateľkou. Napadnuté konanie nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup, aj keď je pre samotnú s'ťažovateľku zaiste dôležité. Pretože v prípade napadnutého konania (vedeného pod sp. zn. 3 S 25/2019, pozn.) nie je možné rozhodnúť bez nariadenia a uskutočnenia pojednávania, ústavný súd pri posudzovaní možného vzniku zbytočných priet'ahov prihliadal primárne na už uvedené objektívne okolnosti s'ťažujúce uskutočnenie pojednávania v danej veci (len samotná dlhodobá práceneschopnosť zákonnej sudkyne či zánik funkcie sudcov

krajského súdu a množstvo agendy by samozrejme neboli ospravedlniteľnými dôvodmi vzniku prietahov, pozn.). Uvedenú objektívnu celospoločenskú situáciu ústavný súd koniec koncov už zohľadnil aj vo svojich niektorých predchádzajúcich rozhodnutiach, napr. vo veciach pod sp. zn. I. ÚS 504/2020, I. ÚS 550/2020, I. ÚS 42/2021, či I. ÚS 126/2021. Napriek tomu krajský súd už nariadil pojednávanie vo veci, preto v súčasnej dobe nie je možné dospieť k záveru o absolútnej nečinnosti krajského súdu.

15. S poukazom na uvedené tak ústavný súd v prípade napadnutých konaní krajského súdu nedospel k záveru, žeby sa v rámci nich krajský súd svojím postupom dopustil porušenia sťažovateľkou namietaných práv v takej ústavnoprávne relevantnej intenzite, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou namietaného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd ale zároveň dáva do pozornosti krajskému súdu, aby v ďalšom priebehu dbal o čo najefektívnejší postup v danej veci.

16. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

17. Na záver ústavný súd pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sa sťažovateľka domáhala ochrany svojich práv za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prietahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu